

Доклад за посетени ВЕЦ на територията на БДДР

Иван Пандъков <ivanpandakov@gmail.com>

2 октомври 2018 г., 8:27 ч.

До: dunavbd@bdr.org, bd_plovdiv@abv.bg, bdblg@wabd.bg, bdvarna@bsbd.org, cabinet.minister@moew.government.bg, anikolova@moew.government.bg, MOEW BULGARIA <press@moew.government.bg>, m.kalugerov@moew.government.bg, Красимира Бръмчева <kbramcheva@moew.government.bg>, rosip@moew.government.bg, primeminister@government.bg, mbabukchieva@moew.government.bg

Уважаеми дами и господа,

В качеството си на председател на УС и отговорник по проблемите свързани с околната среда в Сдружение Балканка - гр.София, Ви информирам за следното: в изпълнение на програмата на Сдружението за спасяване на българските реки от убийственото влияние на ВЕЦ у нас, във връзка с поетия ангажимент да помагаме на структурите на МОСВ и БД, представям доклад относно посетени и проверени ВЕЦ на територията на БДУВДР на 30.09.2018г. Молим да разгледате внимателно, защото докато ние си седим вкъщи, животът в реките при маловодие изнемогва (там където изобщо е останал).

Настоящият доклад е за водохващания в обхвата на БДУВДР, но го пращаме до всички БД, с една единствена цел: да виждат какво се случва навсякъде. Нашите проверки нито са целенасочени, нито имаме някаква друга цел освен една единствена: опазване на местообитанията, чрез повишаване на информираността сред обществото и компетентните органи и засилване контрола над ползвателите на вода, защото явно те не могат да се самоконтролират.

В начало ще отбележа, че настоящият доклад е "празничен". Той се посвещава на едно епохално събитие, което ще бележи следващите 136г. от човешкото развитие. На 30.09.1882 г. е заработила първата в света водноелектрическа централа на река Фокс в малкия американски град Апълтън, щата Уисконсин. Безспорно изключително епохално откритие, което дава път в развитието на енергетиката по цял свят. Човечеството не може без електричество, за което поздравявам тогавашните пионери.

В развитието се крие смисълът на човечеството. В основата на всичко винаги е било, да се изобрети от една страна нещо, което работи, от друга това нещо да използва минимален ресурс. Така и светва първата крушка във фабриката и дома на Роджърс и съседите му. Така производството на електроенергия излиза от лабораторията.

Така, след това кратко, вярвам интересно въведение, искам да ви разкажа една друга история - **историята за прокълнатите реки**. История, в която се говори за развитието на човека по пътя към самоунищожение, защото, за да съществува съвременното развиващо се в мир общество, е създадена законността и правото на всеки да бъде свободен. Така се е родил и Закона за водите, защото всяка река, въпреки човешкото въздействие, трябва да тече свободна и стремежът трябва да бъде към минимизиране на това въздействие. Водата е основен ресурс, заради който са се водили и ще се водят войни един ден!

Е, ние вече 5 години се опитваме да покажем на вас и на вашите предшественици, че някой някъде жестоко греши. Показваме го не на думи, а с реални картини, сякаш излезли изпод четката на Хадес, вещаещи само смърт и злокоба.

ВЕЦ Троян 1

Може да се запознаете с направеното наблюдение от снимките и видеото, качени на следния линк: <https://dams.reki.bg/0294-dam/2018-09-30>

Посещението е при **хипер маловодие**. Водохващането е проектирано така, че да отнеме всичката вода на река Черни Осъм, която и без това е продрана от намиращите се по-нагоре питейни водохващания. **При посещението една част от водата се изпуска в коритото на реката и една част продължава към централата**. А не би трябвало да се

отнема никаква вода от реката при маловодие. **Продължава да няма и намек за рибен проход.**

Реката попада в Зона за защита на стопански ценни видове риба съгласно действащ ПУРБ.

Внимание!

Обръщам Ви внимание за нещо. Съгласно регистър на издадените разрешителни за водоземане, за точката на водоземане има издадени три разрешителни съответно с титуляр:

- БЛАГОУСТРОЙСТВО И КОМУНАЛНО СТОПАНСТВО ЕООД - изтекло разрешително през 2017

- Винпром Троян - изтекло разрешително през 2017

- НЕК ЕАД

Съгласно същия регистър, в момента действащо е само разрешителното на НЕК ЕАД, но количеството на водата в реката и това, което продължаваше по канала едва ли представляват интерес за производство на електроенергия. Тогава за къде се използва отнетата вода от реката ? **Или просто изтича, което би било безумно в период на хипер маловодие, или някой от другите ползватели черпи вода.** Моля да извършите проверка!

ВЕЦ Троян 2

Може да се запознаете с направеното наблюдение от снимките и видеото, качени на следния линк: <https://dams.reki.bg/0295-dam/2018-09-30>

Предишния път посетихме водохващането при пролетни води, но този път посещението е при **хипер маловодие**. Водохващането е проектирано така, че да **отнеме всичката вода** на река Бели Осъм.

При направеното посещение, видно от снимките и каченото видео, една част от водата се изпуска в коритото на реката и една част продължава към централата, която най-вероятно не работи, но водата си оттича през канала на ВЕЦ.

А би трябвало да не отнема никаква вода от реката при маловодие. Изпусканото количество вода се извършва през недобре уплътнени шлюзове и е далеч от **разрешителното за водоземане**. **Няма и намек за рибен проход!**

Оправете си разрешителното. Оср съгласно регистъра за река Бели Осъм е **3.14м3/с**, а минималното количество по разрешително е определено на **213л/с, което е в нарушение на ЗВ.**

ВЕЦ Черни Осъм

Може да се запознаете с направеното наблюдение от снимките и видеата, качени на следния линк: <https://dams.reki.bg/0480-dam/2018-09-30>

От заглавията на снимките се разбира, кое водохващане на коя река се намира.

Централата е изградена на питейния водопровод, идващ от две водохващания, собственост на ВИК АД.

Реката попада в Зона за защита на стопански ценни видове риба съгласно действащ ПУРБ.

Посещението е направено при **хипер маловодие** на реките Черни Осъм и Крайовица. И двете водохващания отнемат почти всичката вода от реки, като през бента едва прецърцорва по 5-10л/с.

При водохващането на река Черни Осъм нещата са малко по-добре, тъй като след като бъде отнета, част от водата отново изтича към коритото на реката и тя протича едва едва, но не е напълно на локви. Така или иначе живоата в тази вода изнемогва напълно.

При водохващането на река Крайовица всичко е напълно в духа на родната хидроинженерна мисъл и ползвателите на вода. Отнема се всичкото количество от водата на реката, като след водохващането в реката се изпускат не повече от **10л/с**. Реката остава на локви, видно от снимките.

Няма и намек за рибен проход и на двете водохващания!

Внимание! Нещо което буди тотално недоумение и по принцип мога да предположа, че става въпрос за грешка, но дали ? Съгласно регистърът на разрешителните, минималните водни количества след всяко от двете водохващания са както следва:

- Водохващане на река Черни Осъм - **1.55л/с**

- Водохващане на река Крайовица - **0.159л/с**

Излиза, че ползвателя в случая спазва напълно разрешителното, даже много вода пуска в реката. Сега сериозно - оправете си регистъра. Оправете си и разрешителното! Qср съгласно регистъра за река Черни Осъм е **2.41м3/с**. Веднага се вижда, че има грешка.

Проверете и работата на централата, тъй като не веднъж сме ви запознавали с проблеми с ВЕЦ изградени на питеен водопровод.

ВЕЦ Камен Рид

Посещението е в период на хипер маловодие. Водохващането не функционира, шлюзовете са отворени, езерото е източено и не се отнема вода от почти пресъхващата река Осъм. Така и трябва да бъде, поздравяваме собственика за което.

Продължава обаче да не се прави нищо по отношение изграждането на рибен проход.

Може да се запознаете с направеното наблюдение от снимките: качени на следния линк: <https://dams.reki.bg/0122-dam/2018-09-30>

ВЕЦ Черни Вит

Отново среща с нашите любими ВЕЦ-ове на река Черни Вит.

Може да се запознаете с направеното наблюдение от снимките и видеото, качени на следния линк: <https://dams.reki.bg/0325-dam/2018-09-30>

Посещението е при **хипер маловодие**. Шлюзът е спуснат и водохващането отнема всичката вода от реката, след което връща част от нея през малък шлюз в канала към централата, а по-голямата част от водата продължава към централата, а **не би трябвало изобщо да отнема вода! Продължава да няма рибен проход!**

ВЕЦ Сироко

Красавецът, чиято снимка обиколи Европа и е на корицата на първата ни жалба до ЕК.

Може да се запознаете с направеното наблюдение от снимките и видеото, качени на следния линк: <https://dams.reki.bg/0265-dam/0265-dam>

Посещението е при **хипер маловодие**. Водохващането отнема почти всичката вода от реката и изпуска не повече от 20л/с през безумно глупавия рибен проход, **а в момента изобщо не трябваше да работи ...**

И накрая да се върнем там, откъдето тръгнахме. Отбелязахме този празничен ден като чрез снимков материал маркирахме развитието на народната хидроинженерна мисъл и начина, по който се управляват водните ресурси в България.

А ето на къде върви светът ... изводите оставям на вас. Страната откъдето е трънало всичко, отново прокарва път на новите идеи, защото смисълът е в развитието, защото загубата на воден и биологичен ресурс неминуемо ще доведе и до нашето самоунищожение.

През последните 30 години в САЩ са премахнати около 1400 язовира. Подобни инициативи са довели до премахването на язовири и по реки в Южна Африка, Япония и Австралия. Настъпи време да се промени и Европа: в момента се изпълняват проекти за отстраняване на язовири в Испания, Швейцария и Финландия. През пролетта на 2019 г. френското правителство планира да започне премахването на 35-метровата стена на вече излезлия от употреба язовир Везинс, което ще е най-големия подобен проект в Европа до този момент.

Отново. Оправете си разрешителните и/или регистъра.

Благодаря Ви за вниманието!

